

un nou **pqs** spre sănătate

TUBERCULOZA: **întrebări și răspunsuri**

**TUBERCULOZA
SE TRATEAZĂ**

CUPRINS

Ce este tuberculoza?	3
De ce este provocată tuberculoza?.....	3
Ce reprezintă micobacteria tuberculozei?.....	3
Cum are loc transmiterea infecției?.....	3
Cine este receptiv la tuberculoză?.....	4
Care sunt consecințele tuberculozei?.....	4
Care sunt principalele simptome ale tuberculozei?.....	4
Cum trebuie să procedați în cazul în care ați constatat simptomele menționate la dumneavoastră sau la apropiații dumneavoastră?.....	5
Ce investigații se fac în cazul prezentării cu simptome sugestive de tuberculoză?.....	5
Cum se tratează tuberculoza?.....	5
De ce este necesar controlul administrării preparatelor?.....	6
Cât costă tratarea tuberculozei?.....	6
Care sunt consecințele bolii netratate?.....	6
Ce va fi dacă bolnavul va întrerupe tratamentul?.....	6
Poate oare fi prevenită infectarea cu tuberculoză?.....	7

CE ESTE TUBERCULOZA?

Tuberculoza este o maladie infecțioasă periculoasă, care, în cazul ne depistării la timp și tratării inadecvate, poate duce la pierderea capacității de muncă, invaliditate și deces.

Cel mai frecvent tuberculoza afectează plămâni (tuberculoza pulmonară), însă poate afecta și alte organe (tuberculoza oaselor și articulațiilor, tuberculoza renală, tuberculoza ganglionilor limfatici intratoracici, tuberculoza aparatului urogenital, tuberculoza pielii, a ochilor etc.)

DE CE ESTE PROVOCATĂ TUBERCULOZA?

Tuberculoza este provocată de micobacteria tuberculozei (*Mycobacterium tuberculosis*) numită și bacilul Koch în numele medicului Robert Koch, care a descoperit agentul patogen al maladii.

CE REPREZINTĂ MICOBACTERIA TUBERCULOZEI?

Este un microorganism neobișnuit de viabil, care își păstrează proprietățile la uscare, congelare, după prelucrarea cu alcool, acid și alcalii. Lumina directă a soarelui, temperaturile ridicate și substanțele care conțin clor distrug rapid bacteriile, lată de ce cel mai mare risc de contaminare cu tuberculoză reprezintă încăperile închise, umede și neaerisite.

CUM ARE LOC TRANSMITEREA INFECȚIEI?

Tuberculoza poate fi transmisă numai prin aer de la bolnavul de tuberculoză pulmonară contagioasă, care nu primesc tratament. Un astfel de bolnav elimină în aer micobacterii de tuberculoză prin tuse, strănut, scuipat sau când vorbește. Acestea se găsesc în aer timp îndelungat, mai ales, în încăperi strâmte, întunecoase și neaerisite. Astfel, micobacteriile ajung în plămâni persoanelor care inspiră aerul contaminat. De obicei, infectarea se produce atunci când o persoană se găsește o perioadă lungă de timp în aceeași încăpere cu acest bolnav sau discută frecvent și mult timp cu el. Este practic imposibil să te molipsești de tuberculoză în urma contactului de scurtă durată cu bolnavul (în transportul public, în stradă).

În cazul altor forme ale maladii, cum ar fi, de exemplu, tuberculoza renală sau tuberculoza ganglionilor limfatici, micobacteriile nu sunt eliminate în aer și contaminarea nu poate avea loc.

CINE ESTE RECEPTIV LA TUBERCULOZĂ?

Orice persoană se poate îmbolnăvi de tuberculoză, indiferent de statutul social și situația materială. Riscului ridicat de transmitere a infecției sunt expuse:

- persoanele care se află în contact permanent cu bolnavii de tuberculoză pulmonară contagioasă;
- persoanele cu imunitate scăzută, cauzată de subnutriție și condiții nefavorabile de viață, afecțiuni cronice;
- persoanele infectate cu HIV;
- fumătorii activi;
- persoanele care consumă alcool și/sau droguri;
- copiii nevaccinați contra tuberculozei.

CARE SUNT CONSECINȚELE TUBERCULOZEI?

Micobacteriile tuberculozei distrug țesutul pulmonar, ducând la invaliditate gravă a bolnavilor și la deces. Boala poate evolua latent timp îndelungat și, dacă persoana nu este obișnuită să acorde atenție stării generale nesatisfăcătoare a organismului, ea va solicita asistența medicală cu întârziere, ca urmare tratamentul fiind de o durată mai lungă și necesitând mult mai multe eforturi. Drept consecință, tratamentul ar putea fi ineficient.

Bolnavul cu tuberculoză pulmonară contagioasă nesupus tratamentului poate infecta timp de un an de la 10 la 15 persoane. Unui risc sporit sunt supuși membrii familiei bolnavului și alte persoane care se află adesea sau permanent în anturajul lui.

CARE SUNT PRINCIPALELE SIMPTOME ALE TUBERCULOZEI?

Cel mai frecvent tuberculoza afectează plămâni.

Principalele simptome ale tuberculozei pulmonare sunt:

- Tuse cu spută mai mult de 3 săptămâni
- Febră timp de o săptămână fără o cauză evidentă, frisoane
- Transpirații excesive, mai ales noaptea
- Scădere bruscă în greutate
- Pierderea poftei de mâncare
- Astenie permanentă, oboseală
- Hemoptizie (sputa cu sânge eliminată prin tuse)

CUM TREBUIE SĂ PROCEDAȚI ÎN CAZUL ÎN CARE AȚI CONSTATAT SIMPTOMELE MENȚIONATE LA DUMNEAVOASTRĂ SAU LA APROPIAȚII DUMNEAVOASTRĂ?

La apariția a cel puțin unuia dintre simptomele specifice tuberculozei, solicitați de urgență asistența medicului de familie. Medicul vă va examina și, la necesitate, va dispune trimiterea dumneavoastră pentru examinări la ftiziopneumolog. Nu trebuie să vă sperie diagnosticul „tuberculoză”. Cu cât mai repede este depistată maladia și inițiat tratamentul, cu atât mai mari sunt șansele de vindecare.

CE INVESTIGAȚII SE FAC ÎN CAZUL PREZENTĂRII CU SIMPTOME SUGESTIVE DE TUBERCULOZĂ?

Principalele investigații efectuate în caz de suspectare a tuberculozei la maturi sunt: examenul medical, analiza microscopică a sputei și radiografia cutiei toracice. Toate aceste investigații nu provoacă dureri și sunt inofensive. Volumul de investigații este stabilit de medic.

CUM SE TRATEAZĂ TUBERCULOZA?

Actualmente există câteva preparate antituberculoase eficiente care contribuie la:

- stoparea dezvoltării micobacteriilor tuberculozei;
- distrugerea micobacteriilor tuberculozei;
- prevenirea dezvoltării rezistenței micobacteriilor tuberculozei la medicamente.

În funcție de preparatele antituberculoase, proprietățile menționate mai sus se manifestă în mod diferit. De aceea medicul ftiziopneumolog, în urma examinării bolnavului și în baza rezultatelor analizelor efectuate, stabilește combinația optimă ale acestor preparate. Administrarea preparatelor medicamentoase bolnavului are loc sub supravegherea directă a lucrătorilor medicali. La 2-3 săptămâni de la inițierea tratamentului, bolnavul încetează să mai elimine micobacterii de tuberculoză și nu mai prezintă pericol de contaminare. Dar, chiar simțind o ameliorare, este contraindicată întreruperea tratamentului sau modificarea schemei de tratament.

Doar medicul ftiziopneumolog poate indica un tratament corect. Tuberculoza nu poate fi tratată cu remedii „populare”.

Tratarea tuberculozei este un proces îndelungat, cu durata de câteva luni. Pe durata tratamentului, periodic sunt efectuate analize ale sputei la prezența

micobacteriei tuberculozei și alte investigații necesare. Pentru un tratament eficient este necesară respectarea cu strictețe a tuturor indicațiilor medicului. Dacă tratamentul are loc în strictă conformitate cu prescripțiile medicului, boala cedează. Pacientul care a trecut cursul integral de tratament se vindecă și nu mai prezintă o sursă de infecție pentru societate.

DE CE ESTE NECESAR CONTROLUL ADMINISTRĂRII PREPARATELOR?

Tratamentul de lungă durată este obositor pentru unii bolnavi de tuberculoză și, simțindu-se mai bine peste puțin timp după începerea administrării preparatelor antituberculoase, aceștia întrerup tratamentul sau nu administrează toate preparatele prescrise de medic. În aceste cazuri crește rezistența micobacteriei tuberculozei la medicamentele administrate, iar pacientul devine o sursă de răspândire a tuberculozei rezistente la medicamente. Tratarea unei astfel de forme de tuberculoză este mult mai complicată, de durată mai lungă și nu întotdeauna duce la vindecare.

CÂT COSTĂ TRATAREA TUBERCULOZEI?

În Moldova diagnosticul și tratamentul tuberculozei sunt gratuite.

CARE SUNT CONSECINȚELE BOLII NETRATATE?

În unele cazuri tuberculoza evoluează atât de repede încât decesul bolnavului poate surveni peste câteva luni. În celelalte cazuri boala evoluează cronic. Acutizarea acesteia decurge foarte greu - cu febră, tuse persistentă și dureroasă, hemoptizie. Bolnavul pierde în greutate, pierde nu doar capacitatea de muncă, ci și capacitatea de a efectua lucrări simple în gospodărie, de a se mișca. Extenuat și neajutorat el poate supraviețui câțiva ani, continuând să infecteze pe cei din jurul său.

CE VA FI DACĂ BOLNAVUL VA ÎNTRERUPE TRATAMENTUL?

Dacă bolnavul întrerupe tratamentul sau dacă modifică dozele și combinațiile preparatelor, el poate dezvolta tuberculoză multidrogrezistentă. Tratamentul acestei forme de tuberculoză poate dura până la doi ani, preparatele prescrise sunt cu mult mai toxice și nu sunt întotdeauna disponibile, iar șansele de vindecare se reduc simțitor.

POATE OARE FI PREVENITĂ INFECTAREA CU TUBERCULOZĂ?

Bineînțeles. În primul rând, trebuie redus numărul bolnavilor - sursa de micobacterii de tuberculoză. Pentru aceasta este necesar ca toți bolnavii de tuberculoză să solicite la timp asistența medicală și să obțină un tratament complex. Cel mai bun mod de profilaxie a tuberculozei este depistarea la timp și tratamentul adecvat.

Pentru a preveni infectarea și îmbolnăvirea de tuberculoză:

- aveți grijă să vă întăriți imunitatea – străduiți-vă să vă alimentați corect și la timp, odihniți-vă după eforturi fizice și intelectuale, plimbați-vă mai mult la aer curat;
- debarasați-vă de obiceiuri vicioase;
- nu ieșiți flămând din casă;
- aerisiți cât mai des încăperea unde lucrați, faceți cât mai des curățenie umedă;
- străduiți-vă să vă mențineți la o distanță mai mare de un metru de persoana care tușește, întoarceți-vă într-o parte sau acoperiți-vă nasul și gura cu băsmăluța.

Pentru evitarea contaminării celor din jurul unui bolnav de tuberculoză:

- aerisiți frecvent încăperea în care se găsește bolnavul;
- efectuați curățarea umedă a acestei încăperi de 2-3 ori pe zi;
- aveți grijă, ca bolnavul, în timpul tusei și strănutului, să-și acopere nasul și gura cu o batistă sau cu un șervețel, să utilizeze scuiptoare, care urmează a fi dezinfectate. Batistele și șervețelele cu spută trebuie distruse.

REȚINEȚI!

- Tuberculoza este o maladie infecțioasă periculoasă, care, dacă nu este tratată corect, poate duce la invaliditate și la deces.
- De tuberculoză se poate molipsi oricine.
- Tuberculoza poate fi transmisă numai prin aer de la bolnavul de tuberculoză pulmonară contagioasă, care nu primesc tratamentul.
- Tuberculoza poate fi vindecată. Există programe de luptă împotriva tuberculozei și medicamente eficiente.
- La apariția a cel puțin unuia dintre simptomele specifice tuberculozei, solicitați de urgență asistența medicului de familie.
- Nu trebuie să vă sperie diagnosticul „tuberculoză”. Cu cât mai repede este depistată maladia și inițiat tratamentul, cu atât mai mari sunt șansele de vindecare.
- În Moldova diagnosticul și tratamentul tuberculozei sunt gratuite.